

20 אוגוסט 2009

בית המשפט המחוזי מרכז

ת"פ 121-08-08 מדינת ישראל נ' טלקר(אחר/נוסף) ואחר'

לפני כב' השופטת רות לורן

מדינת ישראל

נגד
אייל ליכטנשטיין

המאשימה

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה – עו"ד ארוא חליחל

הנאשם

ב"כ הנאשם – עו"ד ברויליא

להחלטה במחוזי (23-12-2008): [חפ 121-08-08 מדינת ישראל נ' בן טלקר](#) שופטים: זכריה כספי, עו"ד: גל רוזנצוויג, עין צבי, אסנת בן דוד, זוהר ברזילי, תרצה שחם קינן
 לפסק-דין בעליון (2009-11-18): [עפ 4908/09 בן טלקר נ' מדינת ישראל](#) שופטים: א' פרוקצ'יה, ס' גיבוביאן, י' עמית, עו"ד: גיא עין צבי

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 [לחוק העונשין](#), התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובעבירה של הזיק בודון לפי סעיף 452 לחוק.

כתב האישום הוגש כנגד שלושה נאשמים, הנאשם דן הינו נאשם מסי' 2.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן: בחודש ינואר 2008, נחקרו הנאשמים ואור ארבל (להלן: "המתלונן"), בגין חשד לשימוש בסמים. בעקבות החקירה נשפט הנאשם 1 ונידון לשישה חודשים מאסר בכלא צבאי. לאחר שהחל לרצות את עונש המאסר, התקשר הנאשם 1 לנאשמים 2 ו-3 וסיפר להם כי המתלונן הלשין עליהם וביקש מהם להשיג עבורו כסף למימון עורך דין. במהלך החודשים ינואר עד מרץ 2008, התקשרו הנאשמים 2 ו-3 למתלונן מספר פעמים, איימו עליו ודרשו ממנו לשלם כסף עבור מימון הוצאות עו"ד לנאשם 1. לאחר שהשתחרר הנאשם 1 ממאסרו, הוא הגיע לבית המתלונן, אביו של המתלונן ביקש ממנו לחדול מלאיים על בנו אך הנאשם 1 עמד על דרישתו כי המתלונן ישתתף בתשלום שכר עורך הדין.

--- סוף עמוד 1 ---

ביום 27.7.08, הצטיידו הנאשמים בבניין והגיעו סמוך לבית המתלונן, שפכו בניין על צמחי הרכב של אבי המתלונן, הציתו אותם וכן הציתו דלת הסמוכה לדלתו של המתלונן וגרמו לה נזק. לבסוף, השליכו בקבוק זכוכית לעבר חלון מרפסת דירתו של המתלונן. מיד לאחר מכן, נכנסו הנאשמים לרכבם ונמלטו מהמקום. בעקבות מעשיהם, נגרם נזק לרכב של אבי המתלונן, לתריסי החלון, למזגן ולצנרת שהיו בסמוך לחלון ולדלת הדירה הסמוכה לדירת המתלונן. כמו כן, הנאשם 3 הורשע על פי הודאתו גם בעבירה שעניינה אחזקת סם לשימוש עצמי כאשר בחיפוש בדירתו נמצא סם מסוג קנבוס במשקל 43 גרם. הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן, כבר ביום 14.1.09 לפני סגן הנשיא, כב' השופט כספי. כמו כן, הוסכם בין הצדדים כי הנאשמים 1 ו-2 יצאו את המתלונן בסך 3,000 ש"ח כל אחד ואילו הנאשם 3 בסך 2,000 ש"ח וכן קנס בסך 1,000 ש"ח. הצדדים לא הגיעו להסכמה ביחס לשאר רכיבי הענישה. מועד הטיעונים לעונש נדחה לצורך קבלת תסקירים נוכח גילם הצעיר של הנאשמים.

ביום 19.4.09, נתקבלו תסקירים. באשר לנאשמים 1 ו-3, שירות המבחן לא בא בהמלצה ואילו באשר לנאשם שבפני, המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון למשך 3 חודשים על מנת לאפשר התערבות טיפולית המתאימה לנאשם.

נוכח העובדה שהנאשם 3 היה עצור עד תום ההליכים, הופרד הדיון בעניינו של הנאשם שבפני מעניינם של שותפיו לכתב האישום ובהסכמת ב"כ הנאשם דן, הועבר הדיון לפני לאור קביעתו של כב' השופט כספי לפיה הוא עתיד לגזור את הדיון בעניינם של שני חבריו בתוך זמן קצר והוא אינו שלם עם עצמו אם יצטרך לגזור את הדיון עליו, לאחר שכבר קבע רף מסוים של ענישה לגבי השניים האחרים (עמ' 21 לפרו').

3. ביום 7.5.09 נגזר דינם של שותפיו של הנאשם. על כל אחד מהם נגזרו 18 חודשים מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי כמוסכם וכן הוטל קנס על הנאשם 3 כמוסכם.

4. **הראיות לעונש:**

מלכתחילה נעצרו הנאשמים עד תום ההליכים נגדם. ביום 6.10.08, שוחרר הנאשם וזאת לאחר שערר שהגיש לבית המשפט העליון התקבל, נוכח תסקיר חיובי שהמליץ על שחרורו לחלופה, העדר עבר פלילי, בעיות בריאות ונפש מהן סובל וחוות הדעת הפסיכודיאגנוסטית. הנאשם שוחרר לחלופת מעצר בישיבת מזור נחלת-צבי. יצוין כי בהמשך, שוחרר גם הנאשם 1 ממעצרו ואילו הנאשם 3 לגביו לא היתה המלצה דומה של שירות המבחן, נותר במעצר עד תום ההליכים.

--- סוף עמוד 2 ---

מתסקירי שירות המבחן עולה: הנאשם כבן 21, נעדר עבר פלילי. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ושירת במשך כשנתיים בצה"ל להתרשמותם, מדובר בבחור שבבסיס אישיותו מערכת ערכים נורמטיבית בדרך-כלל, דימוי העצמי נמוך ופגוע. משפחתו דואגת, תומכת בו ומעורבת בכל הקשור להליך המשפטי. מילדותו המוקדמת סבל ממחלת אסטמה קשה, עבר מספר אשפוזים בבתי חולים. נוכח מצבו הבריאותי, התקשה למלא את תפקידו בצבא, דבר שיצר מתחים בינו לבין מפקדיו. בעקבות זאת ביצע עריקות ממושכת עד אשר הסגיר את עצמו למשטרה הצבאית ונידון למאסר של חודשיים. הנאשם החל להשתמש בחשיש כשנה עובר למעצרו. הנאשם לוקח אחריות ומתחרט על התנהגותו. האירוע נושא כתב האישום בוצע לאחר שתיית כמות גדולה של אלכוהול כשבאותו יום השתחרר מהכלא הצבאי. זהו הרקע לביצוע העבירה כמו גם הצורך שלו להשתייך חברתית לחבורה.

שירות המבחן המליץ על מעורבות טיפולית. במהלך תקופות הדחייה שניתנו בעניינו של הנאשם, הוא מסר בדיקות שתן שנמצאו ללא שרידי סם. השתתף באופן קבוע ופעיל בקבוצה טיפולית למשתמשים בסם. להתרשמות השירות הטיפול משמעותי עבורו, מאז שנעצר, בחר הנאשם בדרך של שיקום, הוא משתף פעולה בטיפול ומפיק ממנו תועלת, הוא מתעתד לשוב ולשרת בצבא לאחר שהוחלט כי אכן הצבא יתיר לו לעשות כן.

לפיכך ממליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם מאסר בפועל קצר שירוצה בעבודות שירות וכן להעמידו בפיקוח למשך שנה.

מאסופת המסמכים עולה: שלטונות הצבא בחנו את מכלול הנתונים הרלוונטיים, לרבות ההליכים המשפטיים בעניינו של הנאשם, מהלך שירותו הצבאי ותהליך השיקום שלו. בסופו של יום הוחלט כי הוא יחזור להמשך שירותו הצבאי בתום ריצוי העונש שיוטל עליו, על מנת להושיט לו יד להשלים שירות מלא ותקין בצה"ל. עוד עולה כי קבילה שהוגשה על ידי משפחתו של הנאשם כנגד מפקדו בצה"ל, באופן כללי התקבלה.

מחווה"ד הפסיכודיאגנוסטית של ד"ר כהאן, עולה כי לא מדובר באדם עבריון, מסוכן וכי יש לאפשר לו הליך טיפולי נוכח מצבו הנפשי והבריאותי.

מנכ"ל הישיבה, מר **משה אייזן** העיד כי מדובר במי שהשתתף בשיעורים באופן מסור, היה ממושמע, התנדב לכל משימה וכי קיים הבדל משמעותי בין האמור בכתב האישום לגביו לבין אישיותו של הנאשם.

--- סוף עמוד 3 ---

גם הרב שלימד את הנאשם, מר **דב צימרמן** העיד כי מדובר בתלמיד טוב, הוא שבע רצון ממנו ובשיחות עמו הביע הנאשם חרטה, צער וציון כי היה צריך להגיע לישיבה בצורה אחרת. מנהל מועדון הנוער בעיריית פתח תקוה, **הרב עידן** תיאר את הנאשם כבעל אופי טוב, בא ממשפחה תומכת וטובה, מגלה רצון עז להתקדם ולעבור שינוי בחייו כשבימ"ש איננו המקום המתאים לו וכי הוא בטוח שהנאשם למד לקח. ציון כי הוא מתחייב לעזור לנאשם.

אמו של הנאשם, מורה לשעבר, העידה ארוכות אודות הרקע הבריאותי הקשה של הנאשם. מילדות סבל ממחלת אסטמה קשה, בעקבותיה שהה תקופות ארוכות בבתי חולים, דבר שהעמיד אותו בעמדה נחותה משל חבריו. ציינה כי בנה התחבר לנאשם 1, שכן שניצל את חולשתו של בנה. תיארה את הרקע שהביא למתחים בין בנה לבין מפקדו בצבא עד כדי ניסיון ההתאבדות שלו. ציינה כי בסופו של יום הצבא התרשם ממנו באופן חיובי ולכן הקבילה נמצאה מוצדקת וכן הוחלט באופן חריג לאפשר לו לחזור לשרת בצבא. תיארה את המצב הכלכלי הקשה של המשפחה שהגיעה לתלות בעמותות צדקה וציינה את השינוי הטוב שחל בבנה, בביטחון העצמי וביכולת להתמודד במצבי לחץ.

5. **ב"כ המאשימה**, מפנה לחומרה של ביצוע העבירות כאשר מדובר במסכת של חסיטה בגין תלונה שהוגשה כדן, להיזק בודון שיש לו קשר ישיר עם עבירות החסיטה. טוען כי בהתחשב בעקרון אחידות הענישה, הרי כלל השיקולים לקולא, המסמכים והעדויות אינם יכולים להביא להקלה כה משמעותית כהמלצת שירות המבחן, אלא לכל היותר לקיצור תקופת המאסר בפועל. מפנה לכך שעל פי עובדות כתב האישום, חלקו של הנאשם דן זהה לחלקו של הנאשם 3 בכל הנוגע לאישום המשותף, והוא כאמור נידון ל-18 חודשים מאסר בפועל. לפיכך עותר ב"כ המאשימה לגזור על הנאשם מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח, מאסר על תנאי ופיצוי כמוסכם וכפי שכבר הופקד על ידי הנאשם.

6. **ב"כ הנאשם** מבקש לערוך אבחנה בין הנאשם לבין שותפיו לכתב האישום ולאור אבחנה זו לאמץ את המלצת שירות המבחן. מפנה לחלקו של הנאשם 1 בביצוע העבירות שהינו גדול מזה של הנאשם, ואילו הנאשם 3 הורשע גם בעבירה של אחזקת סם; לנאשם אין עבר פלילי, בשונה משותפיו; ביחס לנאשם ניתנו תסקירים חיוביים, הוא עבר הליך טיפולי מוצלח; נסיבותיו האישיות שונות, כששלטונות הצבא הסכימו להעניק לו הזדמנות ולשלב חזרה בצבא; הנאשם שהה כחודשיים במעצר מאחורי

--- סוף עמוד 4 ---

סורג ובריח ולאחר מכן כשמונה חודשים בתנאים של מעצר בית מלא בישיבה; על כן, נטען כי קיימות נסיבות מיוחדות וחריגות, בעניינו של הנאשם, שמצדיקות אבחנה ברורה משותפיו לכתב האישום.

ועל כן עותר לקבל את המלצת שירות מבחן, לגזור עליו מאסר בפועל קצר לריצוי בעבודת שירות ומאסר על תנאי, תוך הפני לפסיקה הקובעת רף ענישה דומה.

הנאשם הביע בבית המשפט צער וחרטה על מעשיו ועל הסבל שגרם להוריו ולבני משפחתו. ביקש לחזור לחיים נורמטיביים, לפתוח דף חדש, להמשיך את השירות הצבאי ולהתחשב בכל ההליך השיקומי שעבר.

7. **לחומרא שקלתי לנאשם**: העבירות בהן הורשע הנאשם ואופן ביצוען הינן חמורות. מדובר בעבירות שבוצעו כלפי מי שבמהלך חקירתו מסר גירסה מלאה ובאופן זה הפליל את הנאשם 1. נקיטת חסיטה באיומים והיזק בודון, כפי שעשו הנאשמים, הינה פגיעה במתלונן ובשלטון החוק, בהליך החקירה וההליך השיפוטי. מעובדות כתב האישום עולה כי קיים קשר ישיר בין עבירת ההיזק בודון לבין עבירת החסיטה באיומים. כמו כן מדובר בעבירה שכללה הכנה מוקדמת, הצתת הצמיגים והדלת וביצוע בצוותא. בעבירה מעין זו יודע אתה את תחילתו של המעשה, אך לא את סופו שיכול היה להביא לפגיעות גדולות יותר ברכוש ואף בנפש.

עוד יש לציין כי אין המדובר במעשה בודד, שכן על פי עובדות כתב האישום במועדים שונים במהלך כחודשיים, התקשרו הנאשמים 2 ו-3 למתלונן מספר פעמים, איימו ודרשו את הכסף, כשבעברית ההיזק בודון, הינה המשך ישיר של עבירות החסיטה באיומים.

8. **לקולא שקלתי לנאשם**: הנאשם הודה בביצוע העבירות, הביע חרטה גם בפני שירות המבחן וגם בפני בית המשפט.

התסקירים בעניינו של הנאשם הינם חיוביים. הנאשם ניצל את ההזדמנות שניתנה לו כאשר שוחרר לחלופת מעצר, עבר הליך שיקומי הן במסגרת הישיבה והן בשירות המבחן, כאשר השתתף בקבוצות טיפול באופן חיובי. גם שלטונות הצבא התרשמו מההליך השיקומי המוצלח שעבר והושיטו אף הם די לנאשם כשנתנו את האישור להחזירו לשורות הצבא לאחר ריצוי עונש שיטל עליו בתיק זה.

מבלי לגרוע מחומרת העבירות, כפי שצויין ע"י כב' השופט כספי, עבירות החסיטה באיומים אינה מצויה ברום המדרג של עבירות אלה.

--- סוף עמוד 5 ---

לפי עיקרון אחידות הענישה, כלל מן הראוי הוא כי מי שהורשעו בגין עבירות ונסיבות דומות יענשו בעונשים דומים (**ע"פ 301/82 גורן נ' מדי"י, פ"ד לו(1) 204 (1983)**). ואולם, כלל זה אינו כלל טכני המחייב גזירה שווה "אוטומטית" בין העונשים שהוטלו על המעורבים בפרשה.

יש לבחון את נסיבותיו האישיות של כל אחד מהמעורבים ובהתאם לכך לגזור את העונש ההולם את חומרת מעשיו (**ע"פ 5268/03 אהרונוביץ נ' מדי"י (טרם פורסם, 8.1.2004)**).

בעניינו: ביחס לנאשם 3, חלקו של הנאשם בביצוע העבירות, כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, זהה לזה של הנאשם 3. עם זאת, קיים שוני גדול ומקום לאבחנה ביניהם: הנאשם שלפני נעדר הרשעות קודמות, בשונה ממנו הנאשם 3 נידון בבית משפט לנוער בגין שתי עבירות של אחזקת סם שלא לצריכה עצמית ולצריכה עצמית; נאשם 3 הורשע בתיק דן גם בעבירה של אחזקת סם לצריכה עצמית; בעניינו של הנאשם 3 לא נתקבל תסקיר חיובי והוא אף נותר במעצר עד תום ההליכים, בין היתר בשל האמור בתסקיר בעניינו; מגור הדיון בעניינו של נאשם 3 עולה, כי הניסיונות לסייע לו כשלו ושירות המבחן היה ספקני לגבי סיכויי הצלחתו להתארגן ולבסס ניקיון מסמים, זאת בשונה מעניינו של הנאשם שלפני, שכאמור עבר הליך שיקומי מוצלח, כשהוא נתמך על ידי משפחה מעורבת ותומכת כפי שצויין בתסקירים.

גם **ביחס לנאשם 1**, יש שוני גדול ומקום לאבחנה בינו לבין הנאשם שלפני: מעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם 1 הינו הדומיננטי בביצוע העבירות, הוא זה שהפנה את הנאשמים 2 ו-3 להשיג עבורו כסף למימון עורך הדיון, כן הוא איים על המתלונן; עברו הפלילי כולל שלוש הזדמנויות בהן הובא לדיון בגין עבירות אלימות וסמים, הוא ריצה עונש מאסר בין שישה חודשים ו-15 יום בכלא צבאי בגין עבירות סמים ומדברי ב"כ הנאשם עולה כי הובא לדיון גם בגין עבירות אלימות נוספות שאינן מופיעות בגיליון הרישום הפלילי; התסקיר בעניינו של הנאשם 1 אינו חיובי, שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית אודותיו כשהתרשמות היא של לקיחת אחריות חלקית בלבד ואף כב' השופט כספי, לא נעתר לבקשת בא כוחו לקבל תסקיר משלים, דבר שאף שירות המבחן לא המליץ עליו. לעומת זאת, כפי שצויין לעיל, מצא כב' השופט כספי להיעתר לבקשת שירות המבחן, לדחות את הדיון בעניינו לתקופה לא קצרה על מנת לאפשר לו להשתלב בהליך הטיפולי המוצע על ידי שירות המבחן, הליך שבסופו של דבר אכן צלח.

9. לאחר ששקלתי את השיקולים השונים ובשים לב לאבחנה שיש לערוך בין הנאשם שלפני לשותפיו לכתב האישום, שוכנעתי כי מדובר בנסיבות מיוחדות וחריגות המצדיקות, אבחנה והקלה משמעותיים לעניין העונש.

--- סוף עמוד 6 ---

השיקולים הרבים לקולא בעניינו של הנאשם שלפני: הסיכויים הרבים לשיקום, הירתמות המערכות כולן לטובת הנאשם שניצל את ההזדמנויות שניתנו לו, התמיכה לה זוכה ממשפחתו, שלטונות צה"ל, הגורם המטפל בעיריית פתח תקווה והרבנים המכירים אותו, הציפייה שנוצרה בעקבות היענות ביהמ"ש לדחיות לצורך שילובו בהליך השיקומי, המוטיבציה הרבה שגילה, מצבו הבריאותי והנפשי, המידע שבתסקיר והמלצתו והעבר הנקי - כל אלה מצדיקים הטלת עונש ממשי מוחשי וחינוכי אך לא כזה שיפגע בהליך השיקומי המוצלח שעבר הנאשם.

הן האינטרס האישי והן האינטרס הציבורי, מצדיקים הימנעות משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח, דבר אשר ימנע את חזרתו לשורות הצבא ולמילוי מלוא חובותו כאזרח, ויגדע את ההליך הטיפולי המוצלח שעבר.

כמו כן, אין להתעלם מכך שהנאשם שהה כחודשיים וחצי במעצר מאחורי סורג ובריח ואלה המחישו לו את חומרת מעשיו, תקופה שלא תנוכה מעונש המאסר שאטיל.

10. לאור המפורט לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשים מאסר בפועל אשר תיבחן האפשרות לריצוי בעבודת שירות.

ב. 12 חודשים מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור תוך 3 שנים עבירת

אלימות או רכוש מסוג פשע.

ג. אני מחייבת את הנאשם בפיצוי המתלונן בסך של 3,000 ₪, פיצוי שהופקד בקופת בית המשפט ויועבר לזכות המתלונן על פי הפרטים שימסרו על ידי

ב"כ המאשימה.

ד. אני מעמידה את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך שנה.

11. אני דוחה את הדיון ליום 8.9.09 שעה 08:30 לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות שיבחן אפשרות ריצוי המאסר בעבודת שירות.

כתובתו של הנאשם: משה תבורי 10 פתח תקווה. טלפון: 0542581115.

המזכירות תשלח עותק החלטה זו לממונה על עבודות השירות.

ניתנה והודעה היום ל' אב תשס"ט, 20/08/2009 במעמד הנוכחים.

רות לורן 54678313/

--- סוף עמוד 7 ---

תפ (מרכז) 121-08-08 מדינת ישראל נ' אייל ליבטנשטיין

www.nevo.co.il
